

Č.j.: VP/S 69b/03-160

V Brně dne 14. srpna 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 30.4.2003 na základě žádosti České republiky - Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 23.4.2003 č.j. 22722/03/6400 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře v platném znění ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře v platném znění takto:

Správní řízení ve věci výjimky ze zákazu veřejné podpory ve formě přímé dotace ze státního rozpočtu na rok 2003 na likvidaci sond ve vlastnictví společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci, a to sond H33, H34, H39, H54 a HMO 3 na ložisku Hodonín-Nesyt, ve výši 5,553 mil. Kč společnosti Moravské naftové doly, a.s., a likvidaci sond H209 a H259 a likvidaci sklepů po sondách H201, H223, H231, H 239 a L45 ve vlastnictví společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci, ve výši 2,272 mil. Kč společnosti UNIGEO a.s.

s e z a s t a v u j e.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 30.4.2003 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), kterou podala Česká republika - Ministerstvo průmyslu a obchodu dopisem ze dne 23.4.2003, č.j. 22722/03/6400. Vzhledem k různé povaze žádosti o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory je posuzování slučitelnosti veřejné podpory v rámci správního řízení rozděleno na rozhodnutí VP/S 69a/03-160, kde je posouzena slučitelnost podpory společnosti Moravské naftové doly, a.s., VP/S 69b/03-160, kde je posouzena slučitelnost veřejné podpory na likvidaci sond ve vlastnictví společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci pro společnost Moravské naftové doly, a.s., VP/S 69c/03-160, kde je posouzena slučitelnost veřejné podpory pro společnost Lignit Hodonín, s.r.o. a VP/S

69d/03-160, kde je posouzena slučitelnost veřejné podpory pro společnost GIS-GEOINDUSTRY, s.r.o.

Údaje získané z žádosti o povolení výjimky :

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- kontaktní osobou je Ing. Zbyšek Sochor, ředitel odboru hornictví Ministerstva průmyslu a obchodu,
- základem pro poskytnutí veřejné podpory je zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále jen „horní zákon“),
- druhem podpory je dotace na ochranu životního prostředí,
- jako forma poskytnutí veřejné podpory je uvedeno přímé poskytnutí finančních prostředků,
- počet let trvání podpory 1 rok .

Podklady pro rozhodnutí

- žádost o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona spolu s průvodním dopisem,
- projektová dokumentace Likvidace sond Hodonín 209 a 259 v dobývacím prostoru Hodonín I. a dodatek – likvidace zbytků 5 sond (sklepů a přípojek), kterou zpracovala společnost UNIGEO a.s. ,
- dopis Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 4.6.2003, č.j. 28955/03/6400 ve věci doplnění údajů nezbytných pro posouzení žádosti.

Charakteristika podpory

Podpora bude poskytnuta formou přímé dotace realizátorům sanačních prací na sondách a sklepech ve vlastnictví společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci.

Vzhledem ke stáří sond je předpoklad, že cementace kolony nemusí být v ideálním stoprocentním stavu. Hrozí únik ropy a mineralizovaných vod, který může být způsobený zapažnicovým únikem při porušení zkorodovaných pažnic nebo netěsností zkorodovaného ústí sondy, což způsobí kontaminaci okolí sondy. Nezajištěný sklep a staré betony pod soupravu představují riziko pádu a zranění osob a zvířete.

Z nezlikvidovaných a nezajištěných sondy hrozí únik ropy a mineralizovaných vrstevních vod do volného terénu, povrchových a podzemních vod. Tento únik může způsobit znehodnocení (kontaminaci) zásob pitné vody. Únikem ropy nebo vrstevní vody do terénu může dojít k znehodnocení zemědělské půdy a k ohrožení ekosystému v rámci CHOPAV Kvartér řeky Moravy včetně lužních lesů při dolních tocích řeky Moravy a Dyje.

I. Sondy ve vlastnictví FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci sanované společností Moravské naftové doly, a.s.

Ložisko Hodonín – Nesyt – likvidace sond H 33, H 34, H 39, H 54 a HMO 3

Sonda - H 33

Sonda Hodonín-33 byla vyhloubena 30.9.1952, nachází se na zemědělské půdě v kvartéru řeky Moravy, 280 m od vodního toku ramena řeky Moravy a 220 m od vodního toku „teplý járek“, v území zaplaveném při povodni v r.1997 a v blízkosti hranic se Slovenskou republikou.

Sonda - H 34

Sonda Hodonín-34 byla vyhloubena 25.10.1952, nachází se na zemědělské půdě v kvartéru řeky Moravy. Sonda je 162 m od vodního toku „teplý járek“ a 280 m od vodního toku ramena řeky Moravy, v území zaplaveném při povodni v r.1997 a v blízkosti hranic se Slovenskou republikou.

Sonda - H 39

Sonda Hodonín-39 byla vyhloubena 2.2.1953, nachází se na zemědělské půdě v kvartéru řeky Moravy. Sonda je 215 m od vodního toku „teplý járek“ a 295 m od vodního toku ramena řeky Moravy, v území zaplaveném při povodni v r.1997a v blízkosti hranic se Slovenskou republikou.

Sonda - H 54

Sonda Hodonín-54 byla vyhloubena 18.7.1953, nachází se na zemědělské půdě v kvartéru řeky Moravy. Sonda je 205 m od vodního toku „teplý járek“ a 315 m od vodního toku ramena řeky Moravy. Sonda se dále nachází v území zaplaveném při povodni v r.1997 a v blízkosti hranic se Slovenskou republikou.

Sonda – HMO 3

Sonda Hodonín-Morava 3 byla vyhloubena 14.11.1945, nachází se na zemědělské půdě v kvartéru řeky Moravy. Sonda je 185 m od vodního toku „teplý járek“ a 265 m od vodního toku ramena řeky Moravy. Ve vzdálenosti 185 m od sondy odvodňovací kanál řeky Moravy, který je využíván nepravidelně. Sonda se nachází v území zaplaveném při povodni v r. 1997 a v blízkosti hranic se Slovenskou republikou. Na ústí sondy je patrný únik plynu. Sklep sondy je nezajištěný představuje riziko pádu a zranění osob a zvířete.

II. Sondy ve vlastnictví FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci sanované společnosti UNIGEO a.s.

Sondy Hodonín H 209 a H 259 a sklepy sond H 201, H 223, H231, H 239 a L 45.

Sonda Lužice L45

Tato sonda se nachází na neobdělávané půdě v dobývacím prostoru na parcele č. 2055, vlastníkem je společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Tato sonda bylo vyvrtána v roce 1951. Sonda byla likvidována v roce 1991, kdy došlo k zacementování od 150m po povrch. V současné době je sklep zaplněn vodou a jsou obnažené betony.

Sonda Hodonín H 239

Tato sonda se nachází na poli v dobývacím prostoru na parcele č. 2059, vlastníkem je společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Tato sonda bylo vyvrtána v roce 1955. Sonda byla likvidována v roce 1992, kdy byly zřízeny tlakové a cementové mostky, pažnice jsou ustřeleny. V současné době je sklep zaplněn vodou.

Sonda Hodonín H 201

Tato sonda se nachází na neobdělaném pozemku v dobývacím prostoru na parcele č. 2055, vlastníkem je společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Tato sonda bylo vyvrtána v roce 1955. Sonda byla likvidována v roce 1992, kdy byla provedena tlaková cementace a zřízeny cementové mostky. V současné době je sklep zaplněn vodou.

Sonda Hodonín H 223

Tato sonda se nachází na poli v dobývacím prostoru na parcele č. 2055, vlastníkem je společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Sonda byla likvidována v roce 1992, kdy byly zřízeny tlakové a cementové mostky, pažnice jsou ustřeleny. V současné době je sklep zaplněn vodou.

Sonda Hodonín H 231

Vlastníkem je společnosti FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Sonda byla likvidována v roce 1992, sklep stále existuje.

Navrhované technické práce povedou k trvalému odstranění ekologicky problematických zbytků těžební činnosti realizované v 50. a 60. letech minulého století. Zbytky sond se nachází v prostorech zemědělsky obdělávané půdy a křovinatých remízku. Vzhledem k tomu, že větší části betonových sklepů jsou zachovány není možno určit, zda likvidace vrtů byla úspěšně dokončena, ani zda byla zlikvidována sběrná potrubí v blízkosti sond. Technické řešení likvidace probíhá v těchto fázích:

- Geologicko legislativní zajištění akce
- Vyřešení střetu zájmů a vstupů na pozemky
- Monitoring znečištění půd a horninového prostředí v okolí sond
- Zjištění současného stavu sondy
- Odstranění zbytků přípojek k sondě a dalších zbytků po těžebních zařízeních
- Vytěžení, odvoz a sanace kontaminované zeminy
- Sanace terénu, navezení nové zeminy
- Konečná úprava plochy a terénu po likvidaci sond, zahájení biologické rekultivace
- Dokumentace průběhu provádění prací

Právní analýza

Podle § 1 odst. 1 zákon o veřejné podpoře upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bodu. iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, již může

být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst.3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO, dále jen „Prováděcí pravidla“). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona se stanoví, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Dle § 2 odst.1 zákona o veřejné podpoře je veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže, tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, neslučitelná se závazky České republiky vyplývajících z Evropské dohody a je zakázána. Dle § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře platí zákaz veřejné podpory podle odst. 1 pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

V řízení o povolení výjimky podle § 6 zákona při posuzování otázky, zda se jedná o veřejnou podporu, je třeba vycházet z definičních znaků zakázané veřejné podpory stanovených v § 2 odst. 1 zákona. Veřejnou podporou se dle § 3 písm. a) zákona rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory, poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním úřadem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Pokud je tato podpora poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením hospodářské soutěže tím, že zvýhodňuje podnikání nebo odvětví výroby v míře, v níž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, jedná se o zakázanou veřejnou podporu ve smyslu § 2 zákona.

Zdroj finančních prostředků na nápravu škod na životním prostředí vzniklých v souvislosti s dobýváním vyhrazených nerostů tvoří roční úhrady z vydobytych vyhrazených nerostů nebo vyhrazených nerostů po jejich úpravě a zušlechtnění, provedeném v souvislosti s jejich dobýváním, které jsou povinny důlní společnosti zaplatit dle § 32 a odst. 2 horního zákona na účet obvodního báňského úřadu. Z výnosu úhrady převede obvodní báňský úřad 25 % do státního rozpočtu České republiky. Tyto prostředky jsou pak Ministerstvem průmyslu a obchodu přerozděleny na konkrétní projekty, se kterými se musí jednotliví žadatelé přihlásit u Ministerstva průmyslu a obchodu do 28.2. příslušného kalendářního roku.

Společnosti, které v posuzovaném případě provádějí likvidaci sond a sklepů po sondách nejsou jejich majitelé. Tyto sondy jsou v majetku společnosti Flachs Union s.r.o. která je v likvidaci a neprovádí již těžbu ani sanaci. MND ani UNIGEO, a.s. nemohou mít odpovědnost za sanaci výše zmíněného vrtu a kaliště, neboť tuto odpovědnost nese společnost FLACHS-UNION s.r.o. - v likvidaci. Společnosti UNIGEO a.s. a Moravské naftové doly, a.s. jsou jen realizátoři sanačních prací a za vynaložené finanční prostředky poskytují adekvátní protiplnění. Úhrada nákladů výše zmíněných prací proto nepředstavuje veřejnou podporu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona.

Závěr

Dne 12.8.2003 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Účastník řízení se tohoto práva svým dopisem č.j. 39254/03/6400 dne 13.8.2003 písemně vzdal.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, odbor veřejná podpora, Brno, Joštova 8. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
ředitel odboru veřejná podpora

Obdrží:

Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1